

BİLGİ KARTI 6

GÜVENLİ İNŞAAT

KALP SAĞLIĞI

TARAMA VE TANI

Erken tanı

Genellikle sessiz seyretmeleri ve belirtiler ortaya çıktığında çoğu zaman ileri seviyeye gelmiş olmaları sebebiyle kardiyovasküler hastalıklarda en kritik noktalardan biri erken tanıdır.

Hastalıkların erken saptanması, komplikasyonların önlenmesi ve etkin yönetimi açısından bir gereklilik olduğundan henüz belirti göstermeyen bireylerde risk faktörlerini veya hastalığın başlangıç evresini tespit etmeye yönelik taramalar hayati önemlidir. Bu kapsamda, düzenli sağlık kontrolleri sırasında yapılan ölçümler kişilere kendi sağlık durumlarını izleme olanağı sağlamakta ve risklerin erken dönemde fark edilmesine katkı sunmaktadır.

Kan basıncı, kolesterol ve trigliserid seviyeleri, kan şekeri düzeyleri ve vücut kitle indeksi gibi parametreler, kardiyovasküler riskin belirlenmesinde temel göstergeler arasında yer almaktadır. Yüksek risk grubunda bireyler (hipertansiyon, diyabet, obezite veya aile öyküsü bulunanlar) için bu taramalar, erken tanı ve önleyici müdahaleler açısından son derece kritiktir.

Bu noktada iş yeri sağlık gözetiminin rolü önemlidir. Çalışanların düzenli sağlık kontrollerine erişiminin kolaylaştırılması ve temel biyometrik ölçümlerinin takibi ile sağlık durumları izlenebilir ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulması sağlanabilir.

Tarama aşamasında hastalık şüphesi veya risk tespiti yapılan bireylerde tanı sürecine geçilmekte ve kardiyovasküler sistemin yapısal ve işlevsel durumunun kesin olarak ortaya konulması amaçlanmaktadır. Kişinin tıbbi öyküsünün alınması ve fiziki muayenesini içeren süreçte mevcut risk faktörleri ve belirtileri dikkatlice değerlendirilmektedir.

Kan testleriyle kolesterol, trigliserid ve kan şekeri düzeyleri ölçülmekte ve gerektiğinde kalp yetmezliği veya damar tıkanıklığını gösterebilecek biyobelirteçler incelenilmektedir. Ayrıca göğüs röntgeni ile kalp büyümesi veya kapak sorunları hakkında da bilgi elde edilebilmektedir.

Testler

Kalbin yapısal ve işlevsel durumunu ayrıntılı şekilde değerlendirmek için kullanılan yaygın testler şunlardır:

a) Elektrokardiyogram (EKG)

EKG kalbin elektriksel aktivitesini kaydeden temel bir test olup kalbin ritmini, hızını ve elektriksel iletimini değerlendirmektedir. Kalp krizi, aritmiler, elektrolit dengesizlikleri ve kalp büyümesi gibi durumları tespit etmek için kullanılmaktadır.

b) Ekokardiyografi (EKO testi)

Ekokardiyografi, kalbin yapısını ve fonksiyonunu değerlendiren, yüksek frekanslı ses dalgaları (ultrason) kullanan bir görüntüleme yöntemidir. Kalp kapakçıklarının işlevi, kalp duvarlarının hareketi, kalp odalarının boyutları ve kan akışını değerlendirmede kullanılan EKO testi; kalp yetmezliği, doğuştan kalp hastalıkları, kapak hastalıkları ve kardiyomiopatiler vb. tanısında önemli rol oynamaktadır.

c) Kardiyak Bilgisayarlı Tomografi (BT)

Kardiyak BT, kalp ve çevresindeki damarların ayrıntılı görüntülerini elde etmek için X-ışınları kullanan bir testtir. Koroner arterlerdeki darlıklar, plak birikimleri ve kalp yapısındaki anormallikleri değerlendirmede kullanılmakta olup özellikle koroner arter hastalığının varlığını ve şiddetini belirlemede etkili bir yöntemdir.

ç) Kardiyak Manyetik Rezonans (MR)

Kardiyak MR, güçlü bir manyetik alan ve radyo dalgaları kullanarak kalbin ayrıntılı görüntülerini elde eden bir testtir. Kalp kası hasarı, kalp duvarlarının hareketi, kalp odalarının boyutları ve kan akışını değerlendirmede kullanılmaktadır.

d) Holter

Holter, kalbin elektriksel aktivitesini 24 ila 48 saat boyunca sürekli olarak kaydeden taşınabilir bir cihazdır. Bu test, özellikle geçici veya aralıklı ritim bozukluklarını tespit etmek için kullanılmaktadır.

Ayrıca kardiyak kateterizasyon, stres ya da efor testi gibi uygulamalar söz konusudur. Her bir test hastalıkların tanısında farklı açılardan bilgi sağlamakta, birlikte kullanım ile kapsamlı değerlendirmeler yapılabilir.